

**Srednjo elektro-računalniška šola Maribor
Smetanova 6
2000 Maribor**

VZROCI KOMUNICIRANJA MED MLADIMI

Maturitetna naloga pri predmetu: Sociologija

Maribor, 2007

POVZETEK

V teoretičnem delu seminarske naloge sem predstavil teorijo komunikacije in komunikacijske procese. Praktični del je zajel anketo, na podlagi katere sem skušal ugotoviti, katere oblike komunikacije so med mladimi najbolj razširjene. Rezultati so pokazali, da se pri zadevah osebnega značaja mladi s prijatelji raje pogovarjajo osebno, pri pridobivanju informacij o nekih aktualnih temah neosebnega značaja pa je bolj prisotna uporaba interneta, televizije in radia, torej neosebna komunikacija. Razširjena oblika komuniciranja med mladimi je uporaba sms sporočil. Veliko mladih nova prijateljstva naveže preko interneta. Anketa pa je tudi pokazala, da mladi svoj prosti čas s prijatelji najraje preživijo kot pogovor ob pijači ali pa z udeležitvijo kakšne prireditve oz športne aktivnosti. Mladi svoje razpoloženje večinoma pokažejo v obliki neverbalne komunikacije, torej z mimiko obraza, kretnjami, itd.

KAZAL

<u>POVZETEK.....</u>	<u>1</u>
1.1 CILJI IN PROBLEMI SEMINARSKE NALOGE.....	5
1.2 OSNOVNE PREDPOSTAVKE (HIPOTEZE).....	5
1.3 METODOLOGIJA.....	5
1.4 KLJUČNE BESEDE.....	6
<u>2 TEORIJA KOMUNIKACIJE.....</u>	<u>7</u>
<u>3 PROCES KOMUNIKACIJE.....</u>	<u>8</u>
3.1 VRSTE KOMUNIKACIJ.....	8
3.1.1 VERBALNA/NEVERBALNA KOMUNIKACIJA.....	8
3.1.2 USTNA/PISNA KOMUNIKACIJA.....	8
3.1.3 JEZIK IN FUNKCIJA JEZIKA.....	9
3.1.4 GLASOVNA/NEGLASOVNA KOMUNIKACIJA.....	10
3.1.5 INDIVIDUALNA IN SKUPINSKA KOMUNIKACIJA.....	10
3.1.6 POSREDNA IN NEPOSREDNA KOMUNIKACIJA.....	11
<u>4 ANALIZA VPRAŠALNIKA.....</u>	<u>12</u>
<u>5 SKLEP.....</u>	<u>18</u>
<u>6 LITERATURA.....</u>	<u>19</u>
<u>7 PRILOGE.....</u>	<u>20</u>
<u>1 UVOD.....</u>	<u>5</u>
1.1 CILJI IN PROBLEMI SEMINARSKE NALOGE.....	5
1.2 OSNOVNE PREDPOSTAVKE (HIPOTEZE).....	5
1.3 METODOLOGIJA.....	5
1.4 KLJUČNE BESEDE.....	6
<u>2 TEORIJA KOMUNIKACIJE.....</u>	<u>7</u>
<u>3 PROCES KOMUNIKACIJE.....</u>	<u>8</u>
3.1 VRSTE KOMUNIKACIJ.....	8
3.1.1 VERBALNA/NEVERBALNA KOMUNIKACIJA.....	8
3.1.2 USTNA/PISNA KOMUNIKACIJA.....	8
3.1.3 JEZIK IN FUNKCIJA JEZIKA.....	9
3.1.4 GLASOVNA/NEGLASOVNA KOMUNIKACIJA.....	10
3.1.5 INDIVIDUALNA IN SKUPINSKA KOMUNIKACIJA.....	10
3.1.6 POSREDNA IN NEPOSREDNA KOMUNIKACIJA.....	11

4	<u>ANALIZA VPRAŠALNIKA.....</u>	<u>12</u>
5	<u>SKLEP.....</u>	<u>18</u>
6	<u>LITERATURA.....</u>	<u>19</u>
7	<u>PRILOGE.....</u>	<u>20</u>

KAZALO PREGLEDNIC:

Preglednica 1: Uporaba določenih vrst komuniciranja med mladimi.....	12
Preglednica 2 : Na kak način mladi povabijo prijatelje na kavo.....	13
Preglednica 3: Na kak način se mladi zaupajo prijatelju.....	13
Preglednica 4: Na kakšen način mladi voščijo ob praznikih.....	14
Preglednica 5: Kako mladi spoznavajo prijatelje.....	14
Preglednica 6: Kako mladi pridobivajo informacije.....	15
Preglednica 7: Kako pogosto se mladi poslužujejo sms-ov kot komunikacijo.....	15
Preglednica 8: Kako pokažejo mladi razpoloženje.....	16
Preglednica 9: Kako mladi preživijo prosti čas.....	17

1.1 Cilji in problemi seminarske naloge

Ob poplavi množice najrazličnejših medijev se mladim danes ponujajo paleta široke možnosti komuniciranja, medtem ko so se naše babice in dedki v srednješolskih letih srečevali predvsem dobivali osebno, na raznih skupnih druženjih, pa je danes ta osebni stik v veliki meri zamenjal internet in mobilna telefonija. V nalogi bom predstavil vrste komunikacije, ki so danes na razpolago mladim in nato s pomočjo ankete med srednješolci skušal ugotoviti, katere pa so tiste, ki se jih največ poslužujejo in so torej najbolj priljubljene. Pri tem bom tudi analiziral morebitne razlike med fanti in puncami.

Globalizacija medijev pa ima poleg prednosti široke možnosti in dostopnosti komuniciranja tudi slabosti, ki se kažejo v pomanjkanju osebne komunikacije, saj v veliki večini namesto npr. druženja ob kitari ali kakšni razpravi o knjigi danes srednješolci izberejo možnost sedenja ob računalniku, torej virtualno komunikacijo. Tako sem mnenja, da kljub temu, daje možnost komunikacije danes pestrejša ima tisti osebni stik določene kvalitete, predvsem kaj se tiče pristnosti samega odnosa in globine komunikacije med posamezniki.

1.2 Osnovne predpostavke (hipoteze)

- o Med mladimi se povečuje uporaba elektronskih medijev (telefonija, internetne storitve, itd.)
- o Med mladimi je v večji meri prisotna neosebna komunikacija, saj ima večina mladih dostop do interneta ter uporabe mobilne telefonije
- o Določene vrste komunikacij pa po drugi strani izgubljajo na pomenu in priljubljenosti uporabe (radio, televizija, stacionarni telefon, navadna pošta itd.)

1.3 Metodologija

Pri pisanju maturitetne naloge bom povzemal literaturo drugih avtorjev¹, ki obravnavajo komunikacijo in medije.

¹ Uporabil bom metodo analize dokumentov

V praktičnem delu seminarske naloge pa bom na podlagi ankete, ki jo bom razdelil med dijake moje šole, analiziral strukturo komuniciranja med njimi. Naključen vzorec anketirancev bodo sestavljali učenci 1., 2., 3. in 4. letnika in sicer iz vsakega letnika po en razred, tako bom zajel populacijo mladostnikov od 16 do 19 let. Zavedam se da ne bom zajel povprečne populacije srednješolcev, saj je na šoli, ki jo obiskujem v veliki prednosti moški spol. Predpostavljam, da je to dovolj dober vzorec, da bom lahko podal svoje ugotovitve o vzorcih komuniciranja med mladimi. Zavedam se da podatki niso relevantni saj je vzorec, po katerem sem zbiral podatke premajhen, prav tako pa nisem zajel celotne populacije.

1.4 Ključne besede

- o Komunikacija
- o Mladi
- o Mediji
- o Jezik
- o Razsežnost

2 TEORIJA KOMUNIKACIJE

Teorija komunikacije je sorazmerno mlada znanstvena disciplina, ki proučuje vsebine, strukture in procese komuniciranja v vseh pojavnih oblikah ter raziskuje strukture in funkcije socialnih komunikacijskih sistemov, pri čemer je tesno povezana s teorijo informacij. Procesi, ki jih označujemo z skupnim pojmom komuniciranje, so tako stari kot človeštvo in so vedno pritegovali teoretično in raziskovalno pozornost. Komunikacijo poimenujemo kot znanstveno disciplino, ki preučuje vsebine in strukture komuniciranja v vseh pojavnih oblikah.

Komunikacijo opredeljujemo različno, najpogosteje glede na disciplino, ki se z njo ukvarja. Včasih so definicije zelo visoke, kot npr.: komunikacija je vse tisto kar omogoča prenos komunikacije iz enega mesta na drugo. Iz te opredelitve izhaja, da ni mogoče govoriti samo o komunikaciji med ljudmi oz. med živimi bitji, ampak je možna tudi komunikacija med dvema predmetoma oz. med dvema pojavoma preko določenega posrednika (medijev).

O komunikaciji med ljudmi govorimo tedaj, ko med partnerji v socialni interakciji teč kontinuiran tok sporočil. Sporočil, ki jih izmenjujemo, so podana v nekem znakovnem sistemu (kodu), ki omogočajo prenašanje bremena. Da bi bila komunikacija možna in uspešna, morajo v komunikaciji imeti enak ali vsaj zelo podoben kod sporočanja. Obvladati morajo npr. isti jezik ali določenim gestam podeljevati enake socialne pomeni. To pomeni da moramo sporočila ki nam jih dajejo drugi, znati dekodirati, tolmačiti in razumeti, svoja lastna pa oblikovati ali kodirati na tak način, da jih naši partnerji lahko tolmačijo in razumejo enako ali vsaj na soroden način kot mi sami. Sporočila, ki si jih izmenjujemo ljudje med seboj, so lahko besedne narave, lahko so nebesedni (slikovni) simboli, lahko so nebesedne geste, izrazi, mimika, itd. važno je, da gre za nek s pravili urejen dvosmerni tok sporočil med osebami. (Ule,1996, str. 24)

Razvoj človeštva pomeni hkrati tudi razvoj njegovih komunikacijskih sistemov. Ti so temelj in pogoj za razvoj vsakokratne kulture. Jezik in pisava, barve in simboli kot elementi komunikacije so istočasno nosilci in posredovalci znanj izkušen, vere in kulture. Abstraktno bi jih lahko označili kot znake ali sisteme znakov. Tako je formalno pravzaprav komunikacija izmenjava znakov. Ta opredelitev kljub temu ne zadošča, ker ji manjka vsebinski del. Znake namreč lahko posredujemo od človeka k človeku, ne da bi razumeli njihovo vsebino. V tem primeru ne pride do posredovanja sporočila. Lahko rečemo, da je v tem primeru proces posredovanja znakov kvazi komunikacija. Posameznik ne komunicira pač pa se komunikacije udeleži.

3 PROCES KOMUNIKACIJE

Komunikacija igra v našem življenju pomembno vlogo. Kar 70% vsega časa hote ali nehotе komuniciramo drug z drugim, skupino z javnostjo. Skozi proces komunikacije razvijamo svojo osebnost, se učimo in torej neprestano spreminjamo. Povezujemo se z okoljem, razvijajo se višji miselni procesi obenem pa komunikacija uravnava celotno človekovo vedenje. (Blažič str. 72)

Komunikacije ne moremo pisat z eno besedo, gre namreč za proces delovanja med seboj vezanih elementov, z namenom doseči želeni rezultat oz. cilj, ta pa je posredovanje informacij. Ta proces je dinamičen, neprestano spreminjajoč, brez končen. Vsaka komunikacija vpliva na komunikatorja in komunikanta. Če se na primer pogovarjamo s prijateljem, bomo kot komunikator v naslednji komunikacijski situaciji drugačni, saj smo pri pogovoru dobili nove informacije, ideje, mnenje. Vendar spremembe niso nenadne in takoj vidne. Ta proces je počasnejši, komaj opazen, saj bi bil človek v nasprotnem primeru ves čas v stanju zmedenosti. (Barker 1987 str. 5)

3.1 Vrste komunikacij

Komunikacija ni le govorjenje le enega in poslušanje drugega je kompleksen proces. To dokazuje že samo dimenzioniranje komunikacije : verbalna/neverbalna, ustna/pisna, formalna/neformalna, namerna/nenamerna. Nanje sta indirektno vezani tudi komunikacija med človekom in strojem ter živalska komunikacija.

3.1.1 Verbalna/neverbalna komunikacija

Čeprav beseda komunikacija asociira na govorjeno sporočilo, komunikacija vključuje verbalne in neverbalne simbole (besedni in nebesedni jezik). Verbalna komunikacija se nanaša na simbole, ki imajo za vse udeležence v procesu komunikacije univerzalen pomen. Komunikacijo vedno spremljajo tudi neverbalna komunikacija. To so razne kretnje, npr. kretnje dotikanja in rokovanja ter obrazna mimika, ki spremljajo in slikajo besedno vsebino – kažejo predmete, obliko, velikost, zvoke, hitrost in gibanje predmetov; kažejo pomembnost in smer misli, tok komunikacije vzdržujejo, prekinjajo, ga vzpostavljajo in vodijo, prikazujejo določeno čustveno stanje itd. V nekaterih primerih neverbalna komunikacija celo popolnoma nadomesti verbalno. Ko je neverbalno sporočilo v nasprotju z verbalnim, ljudje verjamejo neverbalnemu sporočilu.

3.1.2 Ustna/pisna komunikacija

Ustno komuniciranje se nanaša na sporočila, ki se prenaša po slušnem prenosniku, torej glasno. Glede na vlogo v komunikacijski situaciji je vsak udeleženec v njej bodisi govorec bodisi poslušalec. Ko govorimo o ustni komunikaciji, mislimo na dve komunikacijski spretnosti – govorjenje in poslušanje, ki imata različni značilnosti.

Govorjenje lahko razvrstimo v dve vrsti: enosmerna in dvosmerna komunikacija (enogovorno in dvogovorno sporazumevanje). Kadar govorno nastopamo govorec (komunikator) oddaja informacije, poslušalec (komunikant) pa jih le sprejema. Dvosmerna komunikacija pa poteka

pri pogovarjanju, to je pri dialogu. Tu si komunikator in komunikant izmenjujeta informacije na besedni ravni.

Pomanjkljivost govorjenja je v minljivosti, govorjeno besedilo sproti izginja, hkrati pa je govorec izpostavljen kritiki poslušalcev (Bešter, Križaj, Ortar 1988 str.51)

Poslušanje je nujno povezano z govorjenjem, saj brez slednje dejavnosti prva ne more obstajati. Poslušanje zavzema v komunikacijskem procesu visok delež saj naj bi poslušali 8 ur dnevno. Poslušanje je torej temeljna komunikacijska spretnost. Tudi tisto, kar beremo, si najprej spremenimo v notranji govor, ki ga spet poslušamo. Vendar poslušanja ne moremo enačiti z slišanjem, saj da nekoga slišimo, moramo imeti le zdrav sluhovod, pri poslušanju gre za kompleksnejšo dejavnost.

Poznamo več vrst poslušanja. Govorimo o razločujočem poslušanju, osebnem/neosebnem (mediji) poslušanju, poslušanju z možnostjo povratne informacije (ali brez), poslušanju v skupinah/ osebno, poslušanju po namenu – priložnostno informativno, doživljajsko... da je poslušanje uspešno oz. da je uspešna govornoposlušalska komunikacija, mora biti informacija, ki jo poslušalec sprejme, čim bolj podobno informaciji, ki jo govorec posreduje. Poslušalec mora biti zato pripravljen za poslušanje poznati mora jezik, imeti predznanje in izkušnje, biti mora skoncentriran in pozoren. (Plut 1990)

Pisna komunikacija je primarno verbalna, vendar na zapisano besedilo vplivajo tudi nebesedne karakteristike. Tako lahko besedilo dopolnimo z grafi preglednicami, fotografijami, z različno obliko ali velikostjo črk... Pod pisno komunikacijo si pogosto predstavljamo le pisanje, vendar pa glede na prenosnik (vidni) govorimo o dveh komunikacijskih spretnostih – pisanju in branju pri čemer gre pri prvi za oddajanje (produktivna dejavnost), pri drugi pa za sprejemanje sporočil (receptivna dejavnost).

Pri pisanju gre za pretvarjanje besedil ali manjših enot (glasov, besed, povedi), ki so že obstajale iz slušne/zvočne v vidno/svetlobno obliko. Zapisano besedilo ne nastaja pred bralcem, zato rečemo bralec in pisec nista v neposrednem stiku, tako kot sta poslušalec in govorec. Pisec torej ne more sproti prilagajati svojega sporočila, saj ne vidi bračevega odziva, zato pred pisanjem dobro razmisli, čemu in o čem bo pisal, komu bo sporočilo namenjeno, kako bo pisal... Svoje besedilo lahko večkrat popravi, spremeni skrajša, saj ni minljivo, tako kot govorjeno besedilo. (Bešter, Križaj, Ortar, 1998, str.53)

Pri branju gre tako kot pri poslušanju, za sprejemanje besedil, poslanih po vidnem prenosniku. Ob branju bralec pretvarja besedilo v svoje misli in o brani temi dopolnjuje svojo miselno predstavo. Bistvena prednost branja je v tem, da besedilo ne izginja, torej lahko besedilo večkrat preberemo. Po branju si lahko naredimo izpiske, miselne vzorce ipd. Branje vključuje več dimenzij, ki odločajo o tem, ali je nekdo dober ali slabi bralec, učinkovit ali neučinkovit bralec. (Pečjak, 1999)

3.1.3 Jezik in funkcija jezika

Najpomembnejše sredstvo komuniciranja je jezik. Komunikacija, v kateri s pomočjo strukturiranega sistema simbolov prenašamo misli in čustva. Ti simboli so besede in koliko boljše imamo razvite jezikovne zmožnosti, toliko boljše jih znamo uporabljati.

S pomočjo jezika se informacije prenašajo do ljudi. Jezik povezuje preteklost, sedanost in prihodnost. Zagotavlja ohranitev naše kulture in tradicije. Jezik nam torej omogoča, da napredujemo na intelektualnem, psihičnem in kulturnem področju. Jezik pa se ne more razvijati neodvisno od okolja. Otroci, ki so bili izolirani od okolice, se niso naučili jezika. To pomeni, da je za normalni jezikovni razvoj nujna interakcija z drugimi ljudmi. Čeprav se jezika naučimo kmalu, pa je treba razviti sporazumevalno zmožnost, ko moramo vključiti

jezikovno in pragmatično zmožnost. Besede moramo znati kombinirati na neskončno načinov, da bi lahko posredovali neskončno število sporočil. Vendar prenos sporočil še ni dovolj. Sporočila, ki jih pošiljamo, mora recipient² razumeti, torej mora komunikatorju in komunikantu sporočilo nekaj pomeniti. Veda, ki se ukvarja s povezavo besednih simbolov in njihovih pomenov, se imenuje semantika.

Pomen je včasih težko razbrati, zlasti pri abstraktnih poimenovanjih, v primerih, ko ena beseda poimenuje več stvari ali je pomen relativen. Pri razbiranju pomena moramo razbrati tudi konotacijo besede oz. celega sporočila. To lahko ima v nasprotju s pravim pomenom hkrati še drug, čustveno in osebno obarvan pomen.

Na pomen vpliva tudi stil komuniciranja. Ta se nanaša na izbor specifičnih besed, zgradbe povedi, določenih fraz, ki jih posameznik uporablja. Stil je odvisen od naše osebnosti, našega namena in okoliščin, v katerih komuniciramo.

3.1.4 Glasovna/neglasovna komunikacija

Glede na to, ali se za proces komunikacije uporabljajo glasovi oz. posebni znaki zanje (črke), ločimo glasovno in neglasovno komunikacijo. Človeški govor predstavlja glasovno komunikacijo, vendar glasovna komunikacija obstaja pri številnih živalskih vrstah, posebej pri pticah. Verbalna komunikacija je vedno glasovna, vendar pa ni vsaka glasovna komunikacija tudi verbalna. Ustvarjajo jo le tisti glasovi, iz katerih se oblikujejo besede govora. Seveda obstajajo tudi glasovi, ki spremljajo govor ljudi, vendar niso fonetični sestavni deli besede. Tudi ti glasovi lahko predstavljajo komunikacijske znake.

3.1.5 Individualna in skupinska komunikacija

Glede na število subjektov, ki so vključeni v komunikacijo, je le-ta lahko individualna ali pa skupinska. O enosmerni komunikaciji govorimo tedaj, ko gre pretok informacij v eno smer, najpogosteje od osebnega ali neosebnega medija k recipientu, o dvosmerni komunikaciji pa govorimo tedaj kadar je ta pretok obojestranski, torej gre za dvosmerno relacijo. Osebni ali neosebni medij – recipient.

3.1.5.1 Komunikacija v manjši skupini

Komunikacija je osnovni sestavni del vsakdanjega življenja v vseh življenjskih okoljih ko so družina, vrtec, šola in širši življenjski prostor. V vseh teh okoljih prav s pomočjo komunikacije razvijamo in vzdržujemo svojo osebnost, medsebojne odnose, medsebojno prilagajanje ter skupno delovanje v iskanju načina in poti za poklicno delo in realizacija drugih življenjskih nalog in si tako razvijamo svojo življenjsko identiteto.

Zmožnost učinkovitega komuniciranja z ljudmi postaja v sodobnem svetu vedno pomembnejša. Odnosi med ljudmi so vedno bolj zapleteni in raznoliki, tradicionalni hierarhični vzorci komuniciranja počasi izginjajo. Vedno več ljudi trpi zaradi občutka izoliranosti in osamljenosti saj ustvarjanje zadovoljujočih medosebnih odnosov, ki temeljijo na enakopravnosti partnerjev, zahteva precej spretnosti. Spretnosti v medosebnih odnosih so v

² **recipient** -énta in -énta m (è é, é) knjiž. *poslušalec, gledalec, ki mu je namenjeno sporočilo; sprejemalec, sprejemnik*: vpliv radijskih reklam na recipiente

veliki meri rezultat učenja v zgodnjem otroštvu, kasneje pa jih izvajamo bolj manj avtomatično in o njih ne premišljujemo. Komunikacije se učimo vse življenje. V preteklosti je bil poudarek na učenju komunikacije izredno majhen. Spretnosti v komuniciranju z ljudmi se ni mogoče naučiti le z branjem ustrezne literature in opazovanjem drugih, temveč je tu potrebno izkustveno učenje. To se lahko odvija v manjših skupinah in naj bi postalo osnova našega vzgojno-izobraževalnega sistema.

Človek je družbeno bitje in večino svojega življenja preživi v različnih skupinah, najprej v družini, v šolskih skupnostih, zbiramo se v skupine vrstnikov, znancev in prijateljev, delovne skupine, oblikujemo si lastne družine itd. Vsaka skupina predstavlja svojevrstno celoto sistema med posamezniki. Vse skupine močno vplivajo na nas in nam nalagajo specifične oblike socialnih interakcij. Ljudje praviloma ne vstopamo v skupine in jih ne oblikujemo zaradi zunanje prisile, temveč zaradi lastnih potreb.

Socialne skupine zato predstavljajo osnovno obliko socialnih kontekstov, v katerih potekajo socialne interakcije. Socialne interakcije med ljudmi in socialni vpliv na posameznike. Lahko so sestavljene formalno ali neformalno.

Manjše skupine oblikujemo za učinkovite in hitrejše reševanje problemov, vsaj delujejo bolj ustvarjalno. Velike skupine pa oblikujemo takrat ko bi radi na osnovi številčnejših idej dosegli celovito rešitev. Za skupinsko delo se odločamo, ko ni znan način reševanja, ko niso znane možne rešitve problema, ko so cilji reševanja problemov neusklajeni, ko je treba reševati konfliktno situacijo. Pri oblikovanju skupine moremo upoštevati: velikost oz. število članov, njihovo strukturo, tehniko izbire članov in cilje, ki jih želimo doseči. Za delovanje majhne skupine je osnova medsebojno komuniciranje. Vsakemu udeležencu moremo omogočiti, da posreduje svoje misli, ideje, čustva in stališča. Razvijati moramo sposobnosti vzajemnega poslušanja in slišanja.

3.1.6 Posredna in neposredna komunikacija

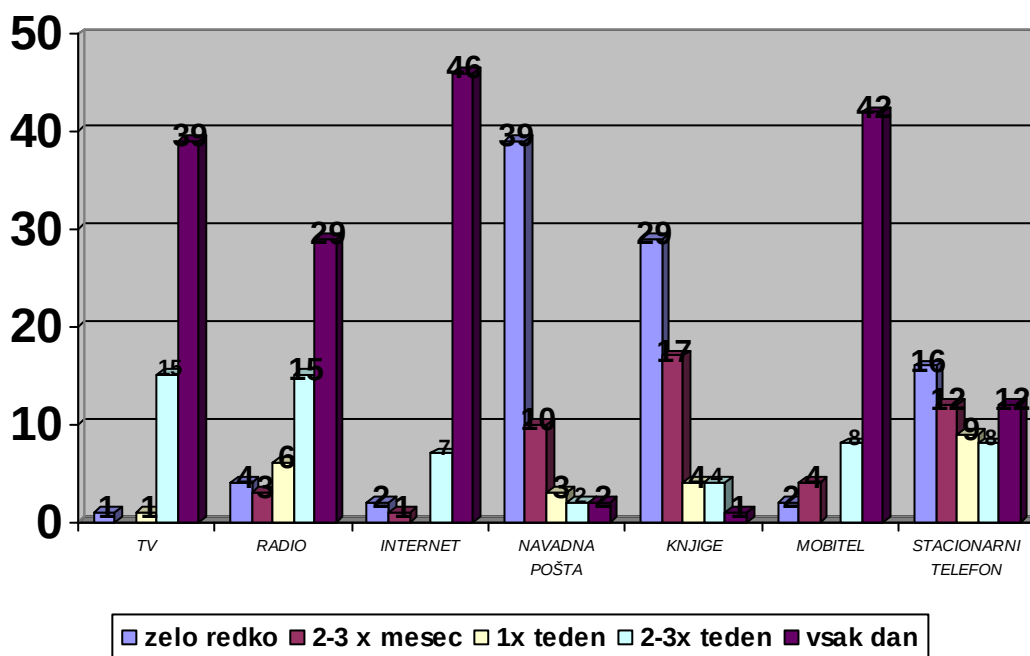
Če se komunikacija odvija s pomočjo nekega tehničnega sredstva jo lahko delimo na posredno in neposredno. Popolna neposredna komunikacija praktično ne obstaja. O dejanski neposredni komunikaciji bi lahko govorili le, če bi bilo mogoče vzpostaviti telepatsko zvezo med dvema osebama, to je prenos misli na daljavo brez posredovanja čutil.

4 ANALIZA VPRAŠALNIKA

Anketo, ki sem jo izvajal med dijake Srednjo-elektro šole Maribor, je rešilo 56 dijakov iz vseh letnikov, od tega 45 fantov in 11 punc. Rezultate in obrazložitev le-teh navajam v nadaljevanju.

1. Kako se poslužuješ komunikaciji iz spodnje razpredelnice (ustrezno označi)?

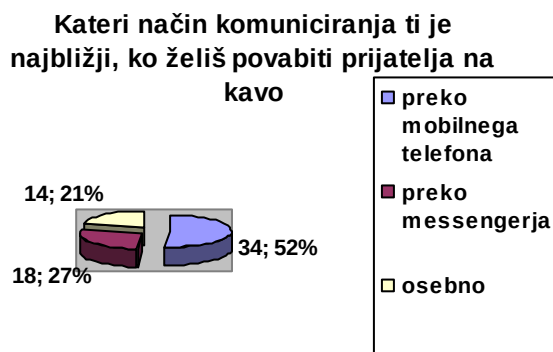
Uporaba določenih vrst komuniciranja med mladimi

Preglednica 1: Uporaba določenih vrst komuniciranja med mladimi

Iz razpredelnice 1 je jasno vidno, da je najbolj razširjena oblika komunikacije med mladimi uporaba interneta, ki ga vsak dan uporablja kar 46 vseh anketiranih (82%), sledijo uporaba mobilnega telefona (vsak dan ga uporablja 75% mladih), televizija (vsak dan 70% mladih) in radio (vsak dan 52% mladih). Večina mladih (70%) zelo redko uporablja navadno pošto, prav tako več kot polovica (52%) redko bere knjige. Nekaj jih še vedno vsak dan komunicira z uporabo stacionarnega telefona (21%), vendar je uporabo le-tega v večji meri nadomestil mobilni telefon. Potrdimo lahko, da tradicionalne oblike komuniciranja izgubljajo na uporabnosti, nadomestila pa sta jih internet in mobilni telefon.

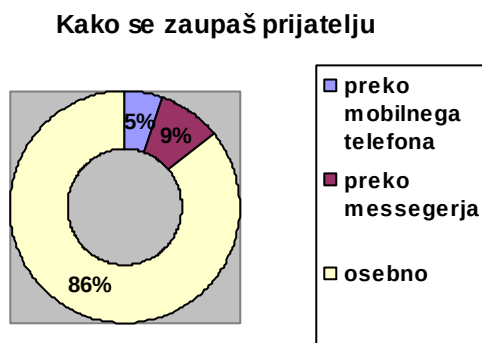
2. Prijatelja želiš povabiti na kavo, kateri od naštetih načinov komuniciranja ti je najbolj prijazen?

Preglednica 2 : Na kak način mladi povabijo prijatelje na kavo

Več kot tretjina dijakov svoje prijatelje povabi na kavo preko mobilnega telefona. Zelo popularna je med mladimi tudi uporaba računalniškega programa za pogovarjanje preko spleta Messenger, saj ta način komunikacije izbere 18,27% vseh vprašanih, medtem ko je osebni stik prisoten pri dobrih 14% vprašanih. Tako lahko rečemo, da mobilni telefon še vedno najbolj popularna oblika komunikacije, ko želijo mladi med seboj stopiti v kontakt.

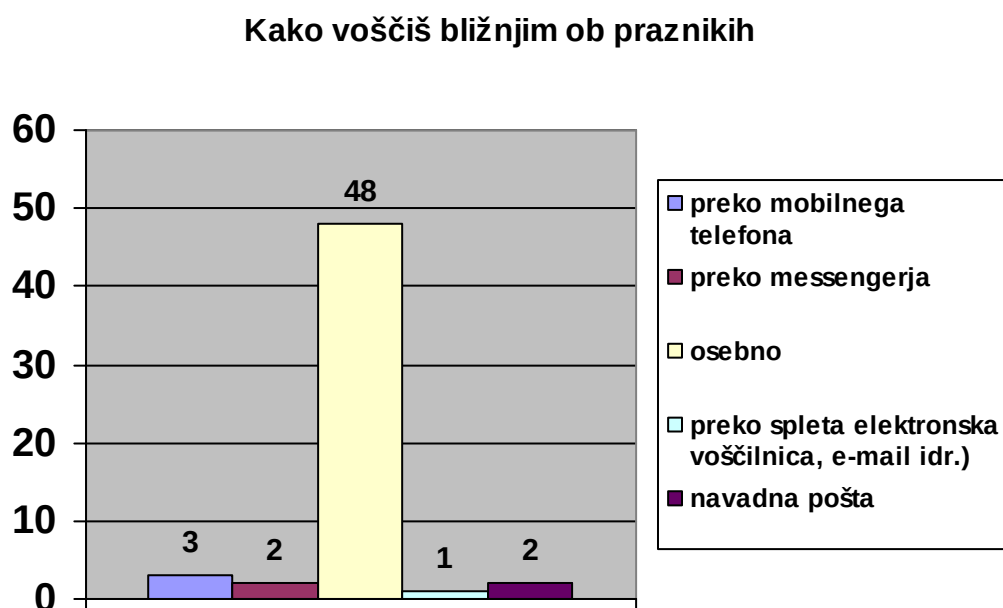
3. Kako se najpogosteje zaupaš prijatelju?

Preglednica 3: Na kak način se mladi zaupajo prijatelju

Večina dijakov se prijatelju zaupa osebno (kar 86%), 9% dijakov pa se raje posluži komunikacije preko spleta. 5% dijakov pa se prijatelju zaupa preko mobilnega telefona. Pri tem lahko rečemo, da ko se gre za pogovore zaupne narave, še vedno prevladuje osebni kontakt.

4. Kako voščiš svojim bližnjim ob prazniku?

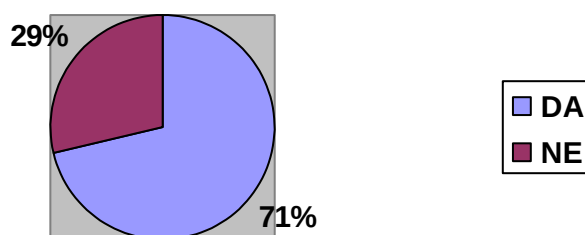

Preglednica 4: Na kakšen način mladi voščijo ob praznikih

Večina dijakov (85,7%) svojim bližnjim ob praznikih vošči osebno, ostale oblike komunikacije so pa v tem primeru prisotne v manjšem številu. Tudi v tem primeru, ko gre za komunikacijo posebne, osebne narave, prevladuje osebni kontakt. Pri tem lahko še poudarimo, da tradicionalno obliko voščila preko navadne pošte uporabljata le 2 dijaka od 56 vseh vprašanih (0,03%).

5. Ali si že spoznal kakšnega prijatelja prek spleta?

Ali si že spoznal prijatelja preko spleta

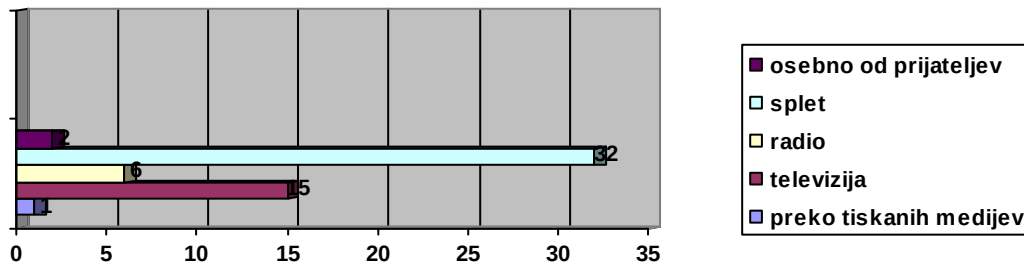

Preglednica 5: Kako mladi spoznavajo prijatelje

Dijaki pogosto spoznavajo nove prijatelje preko spleta, saj jih je na tak način navezalo prijateljske stike dve tretjini vseh anketiranih.

6. Kako pridobivaš informacije o dnevnih dogodkih in aktualnostih in ostalih stvareh, ki te zanimajo?

Kako najpogosteje pridobivaš informacije o aktualnih dogodkih

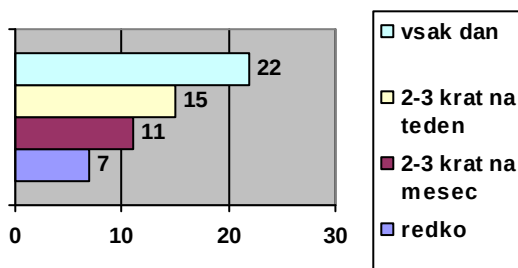

Preglednica 6: Kako mladi pridobivajo informacije

Kadar dijaki želijo pridobiti informacije o aktualnih dogodkih, največkrat uporabljajo dostop do spleta (57% dijakov), 26,8% pa jih te informacije pridobi z gledanjem televizije. Na tretjem mestu je radio, ki se ga poslužuje 10% mladih. Pri iskanju nekih podatkov o aktualnih stvareh prevladuje neosebna komunikacija, pri čemer je najbolj razširjena uporaba interneta, medtem ko tradicionalni obliki televizija in radio izgubljata na pomenu, prav tako uporaba tiskanih medijev, ki jih pri pridobivanju nekih informacij uporablja le slaba 2% mladih.

7. Kako pogosto se poslužuješ sms-ov kot vrste komunikacij?

Kako pogosto uporabljaš sms sporočila

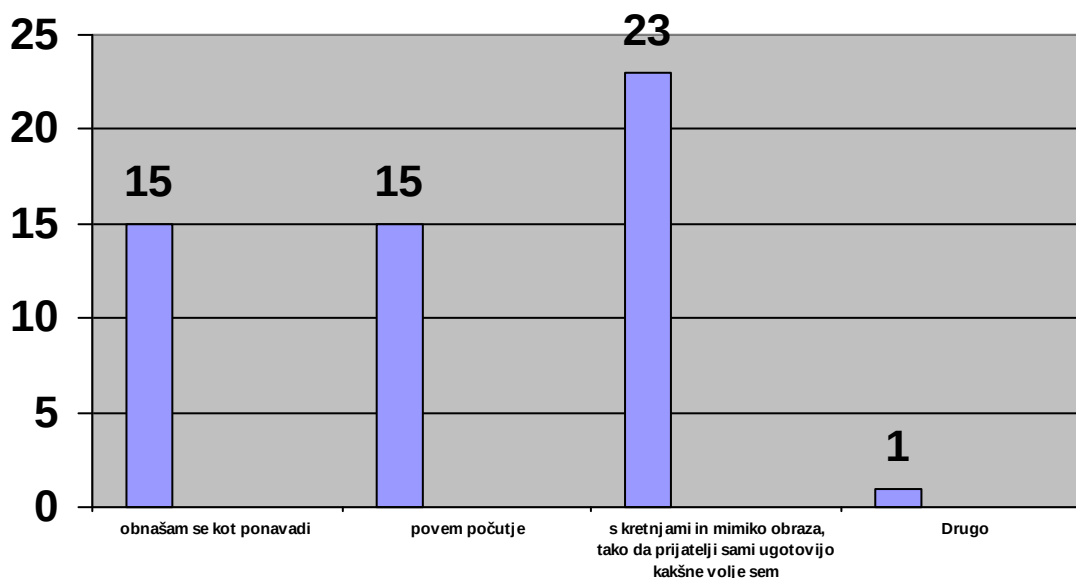

Preglednica 7: Kako pogosto se mladi poslužujejo sms-ov kot komunikacijo

Komunikacija pošiljanja kratkih sporočil preko mobilnega telefona je zelo razširjena oblika komunikacije med mladimi, saj jih 39% pošilja sporočila vsak dan, 26,7% pa vsaj 2'3 krat na teden.

8. Kako prijatelju pokažeš trenutno razpoloženje?

Kako pokažeš trenutno razpoženje

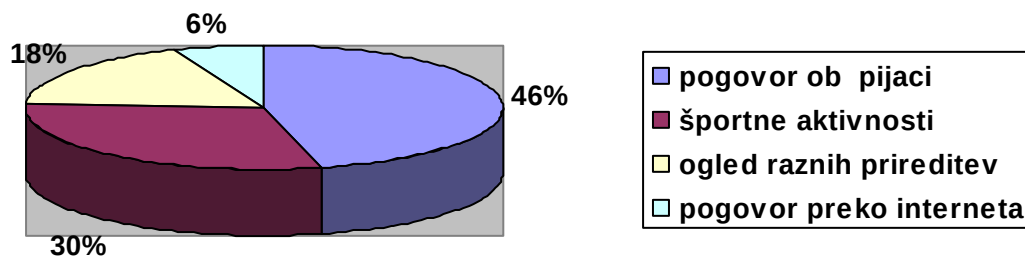

Preglednica 8: Kako pokažejo mladi razpoloženje

Mladi svoje razpoloženje večinoma pokažejo s kretnjami in mimiko (41,07%), da prijatelji sami ugotovijo, kakšne volje so. Prevladuje torej neverbalna komunikacija. 26,8% jih razpoloženja ne pokaže, enako število pa se obnaša kot ponavadi.

9. Kako najraje preživiš prosti čas s prijatelji?

Kako najraje preživiš čas s prijatelji

Preglednica 9: Kako mladi preživijo prosti čas

Mladi svoj prosti čas najraje preživijo tako, da grejo s prijatelji na pijačo in se pogovarjajo (46% mladih), ali pa se družijo ob kakšnih športnih aktivnostih (30%). 18% se jih družijo ob gledanju kakšne predstave in podobno. Pogovor preko interneta kot preživljanje prostega časa s prijatelji je prisotno le pri 6% mladih, kar kaže na to, da se ob prostem času mladi kljub vsemu raje osebno družijo.

5 SKLEP

Na podlagi rezultatov ankete smo potrdili trditev, da se mladi vse manj oz. redko poslužujejo tradicionalnih oblik komuniciranja (navadna pošta, stacionarni telefon, radio in televizija). Najbolj pogosta oblika komunikacije med mladimi je uporaba interneta in mobilnega telefona.

Ugotovil sem tudi, da se pri zadevah osebnega značaja mladi s prijatelji raje pogovarjajo osebno, prav tako ob praznikih prijateljem oz. bližnjim raje voščijo osebno, kot pa da bi se poslužili neosebne komunikacije (prek elektronskih medijev). Medtem pa je pri pridobivanju informacij o nekih aktualnih temah neosebnega značaja bolj prisotna uporaba interneta, televizije in radia, torej neosebna komunikacija.

Razširjena oblika komuniciranja med mladimi je uporaba sms sporočil. Veliko mladih nova prijateljstva naveže preko interneta. Anketa pa je tudi pokazala, da mladi svoj prosti čas s prijatelji najraje preživijo kot pogovor ob pijači ali pa z udeležitvijo kakšne prireditve oz športne aktivnosti.

Mladi svoje razpoloženje večinoma pokažejo v obliki neverbalne komunikacije, torej z mimiko obraza, kretnjami, itd.

6 LITERATURA

- o Barker: Communication; 1987
- o Greene, John O.: Handbook of communication and social interaction skills; 2003
- o Berger, Charles R.: Handbook of communication science; 1989
- o Williams, Noel: How to get a 2:1 in media, communication and cultural studies; 2004
- o Pečjak: Osnove psihologije branja; 1999
- o Ule Nastran: Psihologija tržnega komuniciranja; 1996
- o Blažič, Marjan: Razsežnosti komunikacije; 2002
- o Plut Pregelj: Učenje ob poslušanju; 1990

7 PRILOGE

KOMUNIKACIJA MED MLADIMI VPRAŠALNIK

Spol(obkroži): M Ž

Letnik šolanja: _____

1. Kako se poslužuješ komunikaciji iz spodnje razpredelnice (ustrezno označi)?

Televizija (TV):

Zelo redko 2-3 krat na mesec 1 krat na teden 2-3 krat na teden vsak dan

Radio:

Zelo redko 2-3 krat na mesec 1 krat na teden 2-3 krat na teden vsak dan

Medmrežje (internet):

Zelo redko 2-3 krat na mesec 1 krat na teden 2-3 krat na teden vsak dan

Pošta:

Zelo redko 2-3 krat na mesec 1 krat na teden 2-3 krat na teden vsak dan

Knjige:

Zelo redko 2-3 krat na mesec 1 krat na teden 2-3 krat na teden vsak dan

Mobitel:

Zelo redko 2-3 krat na mesec 1 krat na teden 2-3 krat na teden vsak dan

Stacionarni telefon:

Zelo redko 2-3 krat na mesec 1 krat na teden 2-3 krat na teden vsak dan

2. Prijatelja želiš povabit na kavo, kateri od naštetih načinov komuniciranja ti je najbolj prijazen?

- a) Z mobitelom
- b) Prek messengerja
- c) osebno
- d) Drugo: _____

3. Kako se najpogosteje zaupaš prijatelju?

- a) Z mobitelom
- b) Prek messengerja

- c) osebno
- d) Drugo: _____

4. Kako voščiš svojim bližnjim ob prazniku?

- a) Z mobitelom
- b) Prek messengerja
- c) osebno
- d) preko spleta (elektronska voščilnica, e-mail,...)
- e) navadna pošta
- f) Drugo: _____

5. Ali si že spoznal kakšnega prijatelja prek spleta?

- a) da
- b) ne

6. Kako pridobivaš informacije o dnevnih dogodkih in aktualnostih in ostalih stvareh, ki te zanimajo?

- a) Prek tiskanih medijev
- b) televizije
- c) radia
- d) spleta
- e) osebno od prijateljev
- f) Drugo: _____

7. Kako pogosto se poslužuješ sms-ov kot vrste komunikacij?

- a) Redko
- b) 2-3 krat na mesec
- c) 2-3 krat na teden
- d) Vsak dan

8. Kako prijatelju pokažeš trenutno razpoloženje?

- a) obnašam se kot ponavadi
- b) povem počutje
- c) s kretnjami in mimiko obraza, tako da prijatelji sami ugotovijo kakšne volje sem
- d) Drugo: _____

9. Kako najraje preživiš prosti čas s prijatelji?

- a) pogovor ob pijači
- b) športne aktivnosti
- c) ogled raznih prireditev (film, kulturne prireditve, itd)

d) pogovor preko interneta (messenger, itd.)

e) Drugo: _____